

10. Dec. 1845

FACTS

Date:

10. Dec. 1845

Page number:

Dagbog F, side 142-144

TRANSCRIPTION

Rom 10 December 45.

St Peter

Igaar var jeg med Wichfeldt¹, Raffenberg's² og Jonchières³ i Vaticanhaven (Oranger – Hjorte) og senere i Quirinalet, hvor der var smukke Værelser med Tapeter og Mosaiker og Malerier, hvoriblandt:

Caravaggios Christus som tolvaarig Dreng i Templet.

Fra Bartolomeos Peter og Andreas, og Guidos Madonna i et lille Kapel især interesserede mig. – I Haven vare to Strudser, en deilig Ørn og en Ugle. –

Idag bestege vi (samme Selskab) S Peter, kom op paa det store flade Tag og ind i Kuppelen, hvor jeg først uden Maalestok og Beregninger følte Størrelsen, og hvor jeg først af ganske Hjerte kunde indrømme at Kirken er smuk. Herrerne stege heelt op i Kuglen. Men denne Kuppel og Nedsigten derfra i Kirken morede mig grumme meget, og den Masse af deilige Mosaiker, Guld, Marmor og Farver imponerede mig for første Gang. Dog fik jeg det venligste, kjæreste Indtryk, da vi stege ned i Kryptkirken, hvor det hedder sig at S Peter og Andreas ligger begravne der, hvor et en deilig byzantinsk Madonna er anbragt. Her fandtes en Mængde af •143• byzantinske Mosaiker, gamle christelige Reliefs og Frescoer, saa det var som et heelt underjordisk Musæum. Desværre var en eneste Voxfakkel utilstrækkelig, især da den tit blev for hurtigt baaret eller galt placeret. Men underligt var det at see, naar en Straale et Øieblik kaldte frem af Mørket et deiligt Hoved paa en from Geistlig eller en Maria eller blot en Stump af et Drapperi. Det var et flygtigt Indblik i den forsvundne Verden, der i sin Kunst for mig altid staaer saa uskyldig, saa yndig og reen: at vore Tids største Anstrængelser og betydeligste Productioner ikke blive som Børneværk, men som hule, tomme Skabninger, der naar de ere allerelskværdigst, dog maa friste den haarde Skjæbne: aldrig at faa Liv, uden for en æsthetisk Betragtning. Men har Kunstneren end aldrig anden Glæde, da har han den: at nyde, hvad bedre Tider skabte, og det vil jeg, og takke Gud, fordi ogsaa jeg fik en Pensel i Haanden, hvorved jeg ligesom kom i nærmere [overstreget: Berøring] Slægtskab med de gamle ogsaa her under Jorden, hvor de i Mørket hvile halv forglemt under den tomme Flitter og Pragt oppe i den verdensberømte St Peter. Ja, idag •144• har jeg havt stor Glæde af en Art, som jeg ikke ventede i Rom, snarere i Florenz, naar jeg kommer der. Hvem er Du, gamle Mester! der lod Eva stige ud af den slumrende Adams Side med foldede Hænder lige op i Guds Arme. Dit Navn er glemt maaskee, men Du har givet Dine Brødre en yndig Gave, og havde fortjent at mindes. Gamle Giotto! ogsaa Du var der! og mange, mange flere af Jer, som i christelig Fromhed fremstillede Jesu Liv – jeg kan ikke det; men I ville ikke skamme Jer ved mig, som i Dyrene fandt en Fred og Hvile, der frister mig ved sin Uskyldighed, Brødefrihed til Fremstilling. Iblandt Jer føler jeg mig

vel og langt bedre, end blandt dem, der sige: de ville som I, men gjøre det ikke. Maatte I nu have fundet et Tilflugtssted, sikkert og fredeligt under Jorden, at om Aarhundreder En og Anden kan glæde sig ved Jeres Naturlighed og Alvor, som jeg idag har gjort det!

¹ Antagelig kaptajn Frederik Christian Wichfeld (1802-1878).

² Etatsråd Michael Kiaer Raffenberg (1802-1881) og hans hustru Sophie Frederikke Raffenberg, f. Hagerup (1806-1889).

³ Henri Alexandre Antoine de Dompierre Jonquières (1816-1879), dansk artilleriofficer.

St. Peter.

Dom 10 December 44.

Saaar var vi med Wichfeldt, Tappenberg og Jon-
chriens i Vaticanbaen (Orangerie - Njnt) og
senere i Givinalet, hvor der var smukke Værelser
med Tapeter og Mosaiken og Malerier, hvor blandt:

Caravaggios *Christi Christen som talværing*
Dreng i Templet.

For Bartolomeus Peter og Andreas, og

Guidas Madonna i et lille Kapel især in-
teresserede mig. — I ~~den~~ Muren var to Sten-
der, en derlig Jon og en Njle.

Idag bestiger vi (samme Selskab) St. Peter, kom
op paa det store flade Tag og ind i Kryptulen,
hvor vi først inden Maalet og Begravinger faldt
Stirrelsen, og hvor vi først af ganske Aljorte kvinder
indrømmede at Kirken er smuk. Hverens om
hælt op i Krypten. Men Saaes Kuppel og Ad-
sigtet derfra i Kirken mædede mig grønnere
meget, og den Masse af derlige Mosaiken,
Guld, Marmor og Farver imponerede mig for-
ste Gang. Jeg fik i det uenligste, herest ind-
tryk, da vi steg ned i Kryptkirken, hvor
det hedder sig at St. Peter og Andreas ligge begravet
der, hvor et derlig byzantinisk Madonna
er anbragt. Her fandtes en Mængde af

byzantinske Mosaiker, gamle christelige
Reliefs og Frescoer, saa det var som et heelt
underjordisk Museum. Deresene var en
enest Vøj fakkelt indelstrækkelig, især da den
det blev for hurtigt haaret eller galt placeret.
Men underligt var det at see, naar en Staab
et Øieblik kaldte frem af Mørket et deligt
billede paa en from Geistlig eller en Marie
eller blot en Skimp af et Drappier. Det var
et flygtigt Indblik: den forsvundne Verden,
der sin Kunst for mig altid staaer saa in-
skjellig, saa yndig og reen: at vore Tids største
Anstrængelser og betydeligste Productioner ikke
blive som Børneværk, men som hvide, tem-
me Skabninger, der naar de ere allerelskvedigst,
dog maa friste den hvide Skjebne: aldrig at
gaa Liv, inden for en æsthetisk Betragtning.
Men man kommer end aldrig anden Glæde,
sa har man den: at nyde, hvad vore Tider skab-
te, og det vil jeg, og takke Gud, fordi ogsaa jeg fik
en Pensel: Maanden, hvorved jeg ligesom kom
i nærmere Berøring med de gamle ogsaa her
under Jorden, hvor de i Mørket hvile hele
forfærdte under den tomme Flitter og Pragt
oppe i den verdensberømte St. Peter. Ja, i dag

har p. haant stor Glee af en Aet, som p. ikke
ventede: som, senere i Florenz, naar p. kommer
der. Naar er du, gamle Mester! der lad Eva
stige ind af den slumrende Adams Side med
faldende bleender lige op i Guds Armer. Dit
Navn er glemt meeske, men du har givet dine
Brødre en guldig Gave, og havde fortjent at minde.
Gamle Piætte! spaa du var der! og mange, mange
flere af jer, som i christelig Fromhed fremstillede
Jesu din - p. kan ikke det; men vilde ikke
skamme sig for ved mig, som i digne samit
en Fæd og Meile, der frister mig ved sin Mektig
sigthed, Brødefrihed til Fremstilling. Sklenit for
faler p. mig vel og langt bedre, end blandt dem,
der sige: du ville som mig, men gjøre det ikke.
Maatte I nu have fundet et Tilflugtssted, sikker
og frideligt under Jorden, at om Aarkindader
En og Anden kan glæde sig ved Jeres Naturlig
hed og Alvor, som p. idag har gjort det!

11 December 1845.

Musæum Gregorianum, som den min
verende Pave Gregor 16de har indrettet, og som
indeholder etniske Oldsager, saae p. idag.
Mange smukke Terra cottaer.
En Vase med færdige Figurer p. et hvidt Grund.
En stor Vase.